

til at hjælpe. Thi naar den ærede Forslagsstiller siger, at naar Kommunerne alligevel skulle besørge denne Fattighjælp, kunne de ligesaa godt gjøre det gjennem det almindelige Fattigvæsen som paa den anden Maade, saa er det en Betragtning, som jeg paa ingen Maade kan erkjende, at Kommunerne have Lov til at gjøre gjældende, idetmindste ikke efter den ærede Forslagsstillers Synsmaade. En ganske anden Sag er det, naar de ere ude af Stand dertil; i saa Fald kunde man nok tænke sig en saadan Udvei — uden at jeg veed, om man vilde gaa ind derpaa, — men den § 6, der findes i Lovforslaget, maa jeg vedblivende anse som i og for sig principfribidig. Derhos vilde den være af en meget uhenftigtsmæssig Beskaffenhed, idet den vilde bane Veien for det nye Princip paa en Maade, der ingenlunde er heldig, og som jeg derfor ikke kan tiltræde. Dervedfor nogle Bemærkninger af den ærede Forslagsstiller maa jeg tilføie, at man maa ikke tro at kunne faae os eller idetmindste mig til at stemme for hvilket som helst nok saa urimeligt Forslag, man opstiller, ved en Krusel om, at Befolkningen ellers vil mene, at man ikke har Hjertelag for de Fattiges Nød. Det maa jeg sige det ærede Medlem, at saadanne Betragtninger lader jeg mig ikke paavirke af til at stemme for Ting, som jeg finder principfribidige og urigtige, og jeg stoler forresten ogsaa paa, at Befolkningen heller ikke vil veie Folks Hjertelag efter, om de ere meget redebomme til at lufte Andres, navnlig det Offentliges Kasser op, men derimod maa de ved Bedømmelsen af de Enkelte vil se meget mere hen til, hvor megen Tilbøjelighed de have til at lufte deres egne Kasser op.

Winther: Det er mig kjert, at dette Lovforslag er kommet frem netop i en Tid som denne. Der er imidlertid adskillige Bemærkninger, jeg vil tillade mig at fremkomme med, fordi det forekommer mig, at Forslaget har visse Mangler. For det Første skal jeg angaaende § 6, som er bleven saa meget omtalt, tillade mig at sige, at jeg ikke kan erkjende, at det skulde være principfribidigt at mene, at Statskassen skal yde Bidrag til Folk, der ere trængende, og som ikke selv kunne forskaffe sig deres Underhold, thi efter min Mening er det en Retlighed, som Folk have i Genhold til Grundlovens § 84; det er Betydningen af denne § 84 efter deres Udfagn, som have skrevet Paragrafen, og derfor tror jeg, at det er Betydningen af den. Men naar der er en grundlovmæssig Ret, kan det ikke være principfribidigt i en Lov at ville indbrømme en saadan Hjælp til de Trængende. Mæn fortolker det i Almindelighed saaledes, at det skal betyde, at Folk have Ret til at faae Understøttelse af det almindelige Fattigvæsen. Det veed jeg meget godt; men den Mening kan jeg ikke tiltræde efter den Kundskab, jeg har om, hvad Meningen var med

at sætte denne Paragraf ind i Grundloven; den blev sat ind istedetfor en anden Paragraf, der gik ud paa, at ethvert Menneske her i Landet skulde have Ret til Arbejde. Utsaa noget Principfribidigt kan jeg ikke se, der er i Lovforslagets § 6 — Naar der i § 1 er sagt, at Bemyndigelsen skal høre op med Udgangen af April Maaned, da vil jeg sige, at det forekommer mig, at de nuværende Forhold ere saadanne, at denne Frist burde være noget længere; thi vi have jo en aldeles usædvanlig streng Vinter iaar, og vi kunne vist gjøre Regning paa, at Mai Maaned iaar ikke vil blive blidere, end April pleier at være her i Landet, saa at, dersom Loven kommer til endelig Afgjørelse, forekommer det mig, at det vilde være en Forbedring, hvis man udvidede Fristen idetmindste til Udgangen af Mai Maaned. Der foreligger jo imidlertid intet Endringsforslag derom, og jeg skal blot henstille det til dem, der tage sig af Sagen, navnlig den ærede Forslagsstiller, som jo maa kunne stille de fornødne Forslag i saa Henseende. Hvad dernæst § 5 angaar, vil jeg sige, at det ikke er saa rimeligt endda, at Kommunerne skulde aldeles kaste Brag paa at kunne faae rentefri Laan; men det, der efter min Mening er urigtigt ved Lovforslaget, som det foreligger, og — noget lignende har vist fundet Sted tidligere — det er det, at man fordrer Laanene tilbage med for kort Frist. Thi naar man kun har Laanene et Aar eller noget over, blive de for byrdefulde, og det forekommer mig, at man kunde gjøre denne Frist, inden hvilken Tilbagebetalingen skulde finde Sted, lidt længere. Naar det var Tilfældet, tænker jeg, at Kommunerne vilde sætte Pris paa at faae saadanne rentefri Laan. Forøvrigt er der kun nogle faa Bemærkninger, jeg i det Hele skal tillade mig; jeg finder, at Lovforslaget er forsvaret godt nok af dem, der have talt for det. Jeg skal kun sige, at alt dette om Hjertelaget er Noget, jeg ganske udelader her; thi de have vist Ret, der paastaa, at man ikke kan bedømme Folks Hjertelag efter Rigsdagdmændenes Optræden overfor et Forslag som dette. Man kan have det bedste Hjertelag og dog tro, at man endogsaa principmæssig ikke er berettiget til at gaa ind paa en Lov som denne. Naar en Mand har en saadan Dverbevisning, skal man ikke forlange, at han skal krænke sin Hovedanskuelse, fordi han gjerne ønskede at komme de Trængende til Hjælp. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Nimestad) mente, at Lovforslaget ikke vilde vække nogen Betænkelighed, dersom man gik til at omforme § 6 saaledes, at den kun blev en Bemyndigelse til at komme de Kommuner til Hjælp, for hvilke hin ekstraordinære Hjælp vilde blive for byrdefuld, vil jeg derom sige, at naar Ministeren ikke vil tage mod Loven med § 6, som den er, men det skulde lykkes at faae en Redaktion i den Retning, som det ærede Medlem antydede, paa hvilken den